

وقف در خدمت
صنعت و اشتغال

وقف، حلال مشکلات
ایستادگار فقرا و نیازمندان به موقوفات است

وقف یک آجر می تواند
مدرسه ای بسازد

باوقف، پناه یتیمان باشیم

وقف، چشمه همیشه جاری

به مناسبت روز وقف درباره این سنت پسندیده و آشنایی بیشتر با پدر طبیعت ایران که ۲۳ هکتار مزرعه ۱۰ ساختمان و خودروی شخصی اش را سال ها قبل از فوتش وقف کرده بود

از آنچه که دوست دارید وقف کنید

وقف، سنت پسندیده ای
است که نام افراد و اوقف را
ماندگار می کند و تأثیرات
این عمل خیر خواهانه در

هر حوزه ای که باشد سال ها و حتی قرن ها، نسل به نسل می چرخد و همه از آن بهره می برند. وقف راهکاری برای تقویت زیرساخت های آموزشی، سلامت، عمرانی و آبادی، حمایت از محیط زیست، کمک به ازدواج جوانان نیازمند و حتی ایجاد اشتغال است که از زمان پیامبر اسلام (ص) تاکنون رواج داشته است. براساس شواهد تاریخی، نخستین واقف نبی اکرم (ص) هستند که هفت باغ و سه قطعه زمین خود را برای بهبود امور مسلمانان وقف کردند. ۲۷ ماه صفر در تقویم رسمی کشور روز وقف نام گذاری شده تا گامی برای آشنایی مردم با این سنت حسنه برداشته شود. به همین مناسبت و در پرونده امروز، با فردی آشنا خواهید شد که به پدر طبیعت ایران معروف بود و مراد امسال در گذشت اما وقف های بسیار او در شهر های مختلف از پایتخت گرفته تا مشهد و گلستان، سال ها نامش را زنده نگه خواهد داشت. همچنین گفت وگویی با یک کارشناس حوزه وقف درباره اهمیت فرهنگ سازی در این باره و انواع وقف داشته ایم که خواهید خواند.

با قناعت زندگی کنید

آشنایی با سبک زندگی دکتر بسکی که بیش از ۱۰ خانه در تهران و مشهد، مزرعه و خودروی شخصی اش را وقف کرد

دکتر غلامعلی بسکی، معروف به پدر طبیعت ایران، واقف، پزشک، هوادار محیط زیست ایرانی و مؤسس بیمارستان بسکی در گنبد کاووس ۲۳ مر داد امسال در گذشت. او از جوانی به سنت وقف پایبند بود و تاروهای آخر عمر هم دست از این عمل خیر خواهانه برنداشت. البته او زندگی پرفراز و نشیبی داشته است و یک بار هم تصور می کند به سرطان دچار شده که ظاهراً این گونه نبوده است. در ادامه کمی بیشتر با پدر طبیعت ایران و وقف هایش آشنا خواهید شد.

● وقف بیش از ۱۰ آپارتمان، مزرعه و خودروی شخصی

آن چه از سمت دکتر بسکی تا قبل از فوتش وقف شده عبارت است از: مزرعه وقفی ۲۳ هکتاری با گلخانه آن (۱/۵ هکتار) و ۲۰ هکتار کشت زیتون، دامداری شیری ۱۵۰ راسی، توتستان کرم ابریشم و انگور کاری به طول یک کیلومتر، شش آپارتمان در دریا کنار مازندران و یک مزرعه چند هکتاری با ۲۰۰ راس گاو و دریاکنار، پنج ساختمان به وسعت

هزار متر در مشهد، سه طبقه آپارتمان در تهران، خودروی شخصی اش و...
● زندگی با فقر و قناعت
او در مراسمی که چند سال پیش در تهران برای تبدیل خانه وقفی اش به خانه محیط زیست تهران برگزار شده بود، خطاب به حاضران گفت: «عزیزان من، فرزندان من، به آن اندازه که نیاز دارید بخورید، امروز ثابت شده بین کم خوری و طول عمر رابطه مستقیمی وجود دارد و من در طول زمان از این مسئله بهره بردم و در بدنم آزمایش کردم... با قناعت و فقر زندگی کنید چرا که بهتر از این است خودتان را به مقام وزر و زور بفروشید. به تمام تمناهای غیر مشروع باید نه گفت. من عاشق خدا و طبیعت او هستم و از این همه حرص و ولع آدم ها برای جمع کردن مال و منال در حیرتم. مولانا می گوید: در بهاران کی شود سرسبز سنگ. خاک شو تا گل بروید رنگ رنگ...»

مدیر موقوفات «دکتر بسکی» از نیت و تأثیرات وقف های پدر طبیعت ایران می گوید

ارتقای آموزش برای پیشرفت کشور

صدیقہ فقیہی خبرنگار

سرای گاندی احداث کرده بودند که ۳۲ اتاق داشت و در هر کدام چهار دانش آموز سکونت می کردند. این مدرسه در روستایی بسیار دور از منطقه شهری و بدون امکانات و حتی جاده بود و اکنون که شرایط فرق کرده است، آن جا را

تبدیل به بنیاد علمی پژوهشی دکتر بسکی کرده ایم که در حال ساخت و تکمیل است و یکی از بنیادهای علمی پژوهشی استان و کشور مان خواهد بود. همچنین ایشان محلی به نام سرای آلبرت شوابتر، ساخته بودند که از بیماران سرطانی نگهداری می کرد و به آن ها رسیدگی و مراقبت می شد تا رنج کمتری را متحمل شوند و اکنون ما نیز مشغول فعالیت هایی در زمینه مساعدت به بیماران سرطانی و زنجیره امید هستیم و در بیمارستان دکتر بسکی به درمان و مراقبت این بیماران می پردازیم.

● نیت و قصد ایشان از وقف اموال شان چه بوده است؟

نیت اولیه و اصلی ایشان، انسان دوستی

● در گذشت به دلیل کهولت سن ایشان در سال ۱۳۴۵ بیمارستانی را در شهرستان گنبد کاووس راه اندازی کرد که با اقبال اهالی آن منطقه رو به رشد و به دلیل داشتن بخش زایمان، کمک زیادی به خانواده های گنبدی در آن سال ها کرد. علت در گذشت او در تابستان امسال کهولت سن و بیماری های ریوی بوده است. پدر طبیعت ایران از پنج سال پیش به دلیل سکنه مغزی، ابتدا در بیمارستان و سپس در منزل بستری و تحت مراقبت بوده اما از ۱۶ آبان ۹۷ به دلیل مشکلات تنفسی به بخش مراقبت های ویژه بیمارستان بسکی در گنبد کاووس منتقل شد و مر داد امسال فوت کرد اما نامش در تاریخ ماندگار شد.

منبع: ایرنا، فارس

در طبیعت هست، نشانی از اوست و انسان هم بخشی از طبیعت است نه طبیعت برای او. به همین دلیل در آخرین وصیت نامه شان تأکید دارند بر وجود امکانات در خوری برای همه موجودات طبیعت و بعد از آن حتی اجزای خود طبیعت مانند کوه ها، آبشار ها، تالاب ها و...
● آیاراه دکتر بسکی ادامه دار؟

الان در قرارداد با شهرداری و شورای شهر گنبد، پارکی را در این شهر در دست ساخت داریم که حدود ۱۷ هزار متر مشتمل بر سه سینما، سه سالن سر پوشیده، موزه ای برای دکتر بسکی، سالی برای نمایش کارهای هنری، کتاب فروشی، کافی شاپ و... خواهد بود و ۱۵ هزار متر از این پروژه برای کاشت درخت های جنگلی هیرکانی صرف خواهد شد. این فقط یک نمونه از کارهایی است که برای نشان دادن ادامه دار بودن راه این واقف، خدمت تان عرض کردم. در پایان باید بگویم برکت وقف، خودش گره های زیادی را باز خواهد کرد و مثل یک چشمه جوشان می ماند که مدام باعث خیر رساندن به دیگران می شود.

نیات واقفان باید به سمت نیاز های

روز جامعه برود

یک کارشناس مذهبی در یادداشتی شفاهی در باره تاریخچه وقف، انواع آن و ضرورتش می گوید

حجت الاسلام حسین مظلوم | عضو انجمن یاوران وقف

یکی از فرهنگ های پسندیده اسلامی برای ماندگار شدن عمل خیر و باقی الصالحات در این دنیا، وقف است. صدقه ای جاری است که انسان را از این دنیا به آن دنیا وصل کند و تأقیامت باقی و جاری خواهد بود و به در دنا سن خواهد خورد. از تمام صدقه ها نمی توان با عنوان جاری یاد کرد. مثلاً هنگامی که پولی را به یک مستمند می دهیم، آن پول خرج خواهد شد و ماندگار نخواهد بود، هر چند پاداشش در کارنامه اعمال انسان با ثواب زیادی ثبت خواهد شد اما هنگامی که فرد چیز ماندگاری از قبیل یک کارگاه برای اشتغال جوانان، مسجد، مدرسه و... را وقف و آن را در دنیا ماندگار می کند، این وقف ماندن نهری جاری است و تا زمانی که دیگران از آن استفاده کنند و خیر و برکتش نصیب مردم شود، ثواب آن نیز برای وقف کننده نوشته خواهد شد. در ضمن، تشویق گفتاری و عملی معصومان (ع) درباره وقف نشان می دهد وقف از مصادیق عمل صالح است، و به ویژه با توجه به این که در پاره ای از روایات، وسیله نجات انسان در قیامت دانسته شده است.

● پیشینه و تاریخچه وقف

پیشینه و تاریخچه وقف در اسلام به زمان رسول اکرم (ص) می رسد. در اسلام نخستین وقف را پیامبر (ص) انجام دادند. پس از آن، اصحاب رسول (ص) اوقاف بسیاری انجام دادند مثلاً زمین ها و بخش های مختلفی به مسجد النبی اضافه شد که حاصل وقف اصحاب و دوستان ان پیامبر (ص) بود. امام علی (ع) نیز باغ های بسیاری را وقف کردند، همچنین حضرت زهرا (س) و سایر ائمه (ع) نیز اوقافی در طول زندگی خود داشته و این میراث ارزشمند را به سایر نسل های پس از خود منتقل کرده اند.

● چه چیزهایی را می توان وقف کرد؟

ریشه و پایه اصلی وقف، مالکیت است یعنی انسان هر چیزی را که مالک آن است، می تواند وقف کند به جز چیزهایی که فنا پذیرند مثل مواد غذایی یا خود غذا اما مثلاً داشتن چاه آب، مغازه، زمین کشاورزی و... مواردی است که می توان از آن ها در زمره موقوفات پایدار یاد کرد.

● وقف های امروزی بیشتر مشارکتی شده اند

پیش از این، وقف های عظیم و گسترده ای انجام می شد و علت آن مالکیت افراد در دارایی های بیشتری بود اما امروز با کوچک و کم شدن دارایی ها، نوع وقف نیز محدود شده و کیفیت آن نسبت به گذشته تغییر کرده است. مثلاً در گذشته یک منطقه، روستا یا ده یا هکتارها زمین به نام یک خان بوده که آن را وقف می کرد اما امروزه دیگر یک ده یا مناطقی با گستره این چنینی در اختیار یک فرد نیست و خرده مالک ها، محدوده هایی را در حد توان خودشان وقف می کنند. واضح است که امروزه به علت شرایط اقتصادی، وقف کمی سخت شده اما در عوض وقف های جدیدی با نام وقف مشارکتی به صورت گسترده در جامعه انجام می شود به این صورت که افراد به همراه چند تن دیگر و به صورت مشترک چیزی را وقف می کنند. مانند موقوفه مهر فاطمی، موقوفه ایثار و شهادت، موقوفه علم و فناوری، موقوفات قرآنی و... که به صورت مشارکتی در سطح جامعه در حال انجام است و هر فردی با مراجعه به ادارات وقف، با انواع این عمل خیر خواهانه آشنا خواهد شد.

● امروزه نیاز به وقف، بیشتر از گذشته است

امروزه نیاز به موقوفات مانند گذشته احساس می شود زیرا هر قدر شهرها گسترش پیدا می کنند و جمعیت افزایش می یابد، نیاز به مکان هایی مانند مراکز اشتغال، مدرسه، مسجد، مراکز فرهنگی، بیمارستان و... نیز بیشتر می شود و به همان نسبت نیاز به موقوفات هم افزایش می یابد. البته هدایت نیات واقفان به سمت نیاز های روز جامعه ضروری است بنابراین به جز موارد ذکر شده، ضروری است وقف هایی در زمینه اشتغال زایی جوانان نیز انجام شود که در زمره وقف های علم و فناوری قرار می گیرد و باعث می شود زمینه اشتغال و ازدواج جوانان فراهم شود که بزرگ ترین عامل برای کمک به داشتن جامعه ای سالم تر از لحاظ اخلاقی خواهد بود.

سرمایه آخرت
باوقف، از دنیايت راهی به آخرت باز کن